

1

Mijn overgrootvader, gezagvoerder Ranald Murdo MacIntyre van het City of Aberdeen Auxiliary Squadron 612 van de Royal Air Force, was niet zo groot. De meeste mensen vermoedden dat hij daarom zo'n fel mannetje was.

Hij was wel stevig, met een compact hoofd en een blik die je bijna uitdaagde om tegen hem in te gaan, als je de consequenties tenminste aandurfde. Hij was een van die mannen voor wie de oorlog een geweldige tijd was geweest, een groot avontuur dat zijn smalle kijk op de wereld vanuit een klein stadje aan de Schotse noordkust openbrak.

Hij ging meteen in dienst, bij de luchtmacht, in een tijd dat de levensverwachting voor RAF-jongens een maand of zes was. De eerste keer dat hij opsteeg in een Spitfire was hij meteen verkocht. Hij vloog zonder een spoor van angst alles en iedereen tegemoet bij de verdediging van de Firth of Forth en scheerde vaker dan strikt noodzakelijk gevaarlijk dicht langs zijn aartsvijanden – niet de Luftwaffe, grappig genoeg, maar 602, het Glasgow Auxiliary Squadron, hun rivalen van de westkust.

Vlak voordat zijn zes maanden erop zaten en de statistiek hem te pakken kreeg – niet dat Ranald MacIntyre daar veel mee op had – zette de RAF hem in Leuchars aan de grond om de volgende lichter op te leiden, en de volgende, een taak die hij uitvoerde met hetzelfde felle enthousiasme waarmee hij het hemelruim had bestormd. En toen de oorlog voorbij was, was de kans dat hij weer aan het werk zou gaan op het keuterboerderijtje van zijn familie definitief verkeken.

Hij vond een vliegtuigje, een Cessna die hij ergens op de kop

had getikt – volgens de verhalen zou het heel goed kunnen dat de RAF hem dat ding gegeven had, gewoon om van hem af te zijn, aangezien zijn lessen in suïcidale heldenmoed voor piloten na de oorlog een iets minder populair onderdeel waren dan voorheen – en begon meteen een luchtvaartdienst in de archipel, de majestueuze keten van eilanden die boven de noordkust van Schotland uitwaaiert en die tot dan toe alleen met het vasteland was verbonden via niet al te regelmatige veerpontverbindingen, of vaak gewoon met zeil- en roeiboortjes.

De eilanden vonden dat ze het prima in hun eentje redden, dank u hartelijk, en dat ze deze goddeloze, lawaaïge, naar olie stinkende verstoring in hun jaarritme niet nodig hadden, tot ze het steeds handiger begonnen te vinden om een krant in handen te krijgen die maar één dag oud was, of dat ze naar de dokter konden, of zelfs een dagje uit konden plannen in de verleidelijke grote steden Oban en Inverness, met hun flonkerende lichtjes. De kerk was er niet blij mee, maar die lui waren sowieso nergens blij mee.

En de kleine luchttaxi, die zo ongeveer overal kwam om alles en iedereen op te pikken, floreerde. Ten eerste vanwege het nieuwigheidsgehalte, ten tweede omdat het zo praktisch was en ten derde vanwege Ranalds totale onvermogen om zich uit het veld te laten slaan of zelfs maar zenuwachtig te worden door noodweer, of het moest wel érg bar worden, en als je ook maar iets van de Schotse noordkust weet, dan weet je meteen ook dat dit een talent van de eerste orde is.

Iedereen dacht dat Ranald MacIntyre met dat vliegtuig van hem getrouwd was, dus bijna iedereen was net zo verbaasd als hij toen hij op zijn vijftigste in het huwelijk trad met de mooie Margaret Wise uit Thurso en het jaar erop baby Murdo kreeg.

Het werd al snel vaste prik om de kleine Murdo in de cockpit te zien zitten met zijn vader en Ranalds oude kameraad Jimmy Convery, die uit een achterbuurt van Glasgow kwam, zo plat praatte dat je er nauwelijks een woord van kon verstaan en de beste, trouwste copiloot was die Ranald ooit had gehad. Ranald wist dat Jimmy na de oorlog nooit een thuis had gehad om naar

terug te keren en dat het daarvoor ook al niet veel was geweest, dus toen ze afzwaaiden nam Ranald Jimmy mee. Ze huurden het oude, tochtige huis dat zelfs de kapelaan niet wilde en Jimmy was nooit meer weggegaan.

Murdo werd groot en ging op zijn zestiende naar de pilotenopleiding, wat in die tijd nog kon. Een piloot die is opgegroeid met landingen in Schotse weersomstandigheden – regelmatig met mist, horizontale regen, sneeuw, hagel en altijd op piepkleine landingsbaantjes – is niet zo makkelijk van zijn stuk te brengen. Inchborn, een eiland in de archipelketen, had niet eens een landingsbaan, alleen een lang strand, dus landde Ranald daar bij eb.

Op zijn tweeëntwintigste leende Murdo geld om een nieuw toestel te kopen – *Dolly*, een gloednieuwe Twin Otter die zijn grote trots werd – en probeerde hij de operatie een beetje te professionaliseren met dienstregelingen, regelmatig leveringen en rondreisjes voor mensen die ineens meer te besteden hadden dan vroeger. Maar ze maakten er nooit een punt van om voor nop een extra pakket voor iemand mee te nemen als ze nog gewicht kwijt konden of om tegen zwaar gereduceerd tarief moeders met baby's op te pikken als ze naar het consultatiebureau op het vasteland moesten, of om de traumaheli te helpen als het moest.

Murdo trouwde jong, popelend om de nieuwe generatie van MacIntyre Air groot te brengen, en de kleine Iain was net zo verknocht aan vliegen als zijn pa en zijn opa.

Hij was hun lust en hun leven, hij leek net zo op Murdo als Murdo op Ranald, en er werden al grote plannen gesmeed om de vloot op een dag uit te breiden, totdat Iain een keer een doos rode appels moest gaan halen op de markt en terugkwam met een doos groene, waardoor de gruwelijke waarheid boven water kwam: hij was niet alleen zo kleurenblind als wat, zijn ogen waren voor de rest ook schokkend slecht en de opticien in Wick had er geen goed woord voor over dat ze niet eerder met dat kind waren langsgekomen.

Voor Iain was dit een zware slag, te vergelijken met een professionele voetballer die geblesseerd raakt. Als melodramatische

tiener ging hij met zijn nieuwe, gigantische ziekenfondsbril naar de accountantsopleiding, studeerde hard en kreeg een baan op de financiële afdeling van een grote commerciële luchtvaartmaatschappij die in Aberdeen was gevestigd, waar hij zijn dagen mocht doorbrengen in het gezelschap van piloten en de financiële kant van het vliegbedrijf afhandelde, de betalingen en facturen voor vliegtuigen, brandstof en vracht, maar zelf nooit mocht vliegen. Het was moeilijk uit te maken of het een troost of een marteling was voor de jongen die er altijd van had gedroomd om te kunnen vliegen.

Maar er was altijd nog hoop voor de volgende generatie. Niet dat Iain MacIntyre nu erg indringende vragen stelde over het gezichtsvermogen van elke vrouw met wie hij iets kreeg, maar toen hij Katherine Trawley tegenkwam – knap, rood haar en perfecte ogen – was de zaak wat hem betreft wel zo’n beetje beklonken en toen Jamie ter wereld kwam, stond de boel weer op de rails.

Waarna Jamie begon te huilen en krijsen als hij de lucht in moest tijdens die lange zomerdagen in Wick en maar niet kon begrijpen waarom mensen hem constant wilden vastgespen in een angstaanjagend, lawaaiig koekblik, terwijl er buiten een compleet strand was met zand en zee, krabben en vogels, garnalennetjes en wilde dieren, en al het natuurschoon dat er maar te vinden is op het schitterende bovenste puntje van Schotland. Hij schopte zo’n infernale heibel dat de familie het uiteindelijk opgaf en zich met tegenzin tot de volgende hoop voor de toekomst wendde, baby Morag.

En tja, dat was ik.

Mijn overgrootvader Ranalds medailles stonden op een plank in het grote oude, tochtige huis in Carso, het noordelijkste stadje in Sutherland op de uiterste uitloper van de Schotse Hooglanden, met zijn kleine vliegveldje, de oude huizen van grijze steen en de wind die altijd woei, waar de Noordzee en de Ierse Zee samenkomen. Ik herinnerde me hem, heel vaag, als een beetje een botterik met een strenge houding, een man die nu en dan

bulderend kon lachen om grappen die ik niet snapte en het leuk vond om ellenlange verhalen op te hangen die de meeste mensen al eerder hadden gehoord.

Margaret stierf jong aan borstkanker toen Murdo twintig was – een van de redenen dat hij zo jong wilde trouwen, dacht mijn moeder – en Ranald ging verder en heeft de rest van zijn leven samengewoond met zijn beste vriend Jimmy Convery. Jimmy zei niet veel en wisselde zijn anekdotes af met een schorre rokerslach. Ik herinner me hem vaag als een ietwat verontrustend iemand met een snor, maar Murdo – opa – verafgoodde hem en ik verafgoodde opa, dus hij moest wel oké zijn, dacht ik.

Wij woonden vlak bij Aberdeen, maar brachten veel weekends en al onze zomervakanties door in Carso, en de feestvreugde die daar in huis losbarstte toen ik mijn interesse voor vliegen uitsprak kwam me nogal bijzonder voor. Ranald overleed dat jaar, Jimmy niet lang daarna, en er heerste een soort bijgeloof in de familie dat hij op de een of andere manier in mij was gereïncarneerd.

Ik was gewend dat Jamie het middelpunt van de belangstelling was, aangezien hij een bijzonder mooi kind was, met rood haar en grijze ogen. Ik had woeste zwarte krullen, volgens de verhalen net als Margaret, maar ik had er alleen maar last van, want ik groeide op in de tijd van steil haar en potloodlijntjesdunne wenkbrauwen. Op school noemden ze me Morag MacOerwoud, omdat ik eruitzag alsof ik mijn haar met pokon had gewassen.

Jamie was slim, gevoelig en heel kunstzinnig. Ik was stil, vreselijk verlegen en voelde me min of meer tekortschieten, als eerste meisje in drie generaties. Totdat ik in de cockpit van de Twin Otter klauterde.

Het was er meteen: de trots van de hele familie en iets wat verdacht veel op opluchting leek. Waar we ook naartoe gingen, elke zomer was ik hun kleine damespiloot, Morag, de redder van MacIntyre Air. Mensen hielden ons op straat staande om met mij over vliegen te praten, terwijl Jamie er wat knorrig bij stond met zijn schetsblok, dat hij altijd bij de hand had, speurend naar een kans om zo snel mogelijk te verdwijnen naar de dichtstbijzijnde beek of boom.

Ik weet nog dat ik mijn vakkenpakket moest kiezen op school, maar in wezen had ik weinig keus: wiskunde om berekeningen te maken, natuurkunde, aardrijkskunde uiteraard. Het bijeenbrengen van het geld voor de pilotenopleiding voelde als een hele familieoperatie – het is echt, écht heel duur, ook al heb je daarna een keiharde baangarantie. Zo duur. Iedereen bracht offers en dat viel me best zwaar. Maar ik leerde wel vliegen en ik was niet te houden. Dit klinkt verschrikkelijk, maar zodra ik doorhad dat ik er meer aandacht mee kreeg dan mijn knappe, populaire broer ging ik er helemaal voor.

Ik was zo'n verlegen, zenuwachtig kind. Mijn moeder moest me van haar been loswrikken toen ik naar de kleuterschool ging, en daarna naar de basisschool. Ik had welgeteld één vriendin, Nalitha Khan, die het tegenovergestelde van verlegen was en me min of meer op sleeptouw nam. Maar toen de familie doorkreeg dat ik in het familiebedrijf zou gaan, nou, toen veranderde alles. Het praatgrage roddelstadsje waar mijn opa woonde – dat ik normaliter intimiderend vond omdat de oude vrouwtjes me altijd vermanend toespraken à la: 'Doe je mondje eens open, kleine Morag, och, wat zie je toch bleekjes, wat zonde, en dat terwijl Jamie zo'n knapperd is' – was meteen iets beter te verdragen.

Ik had een beetje het idee dat alles nog makkelijker zou worden zodra ik met de pilotenopleiding begon. Eigenlijk was het eerste wat negentig procent van de mensen tegen me zei: 'Ooo, lekker de hele dag tussen al die knappe piloten, wat een mazzel,' wat natuurlijk, nou ja, duh, gewoon ontzettend seksistisch is en ook nog eens helemaal niet zoals het was, helaas. Het waren wel vooral mannen, maar ze zagen mij en de paar andere vrouwen in de klas als maatjes, bijna als medekerels. Ze gingen allemaal achter de mooie, blonde dramastudentes aan, net als iedereen. Wat prima is, hè. Ik vind het wel fijn om professioneel behandeld te worden. Natuurlijk. Ze waren gewoon heel, héél professioneel, misschien wel iets té.

Het was prima om een van hen te zijn. Ik haalde goede cijfers, was goed in wat ik deed en ik werd nooit buitengesloten. En ik

vond het heus wel leuk om over motoren en windsnelheden te praten met een paar biertjes erbij, natuurlijk wel. En om over auto's te praten.

Daarna stapten Jai, Abdul en Connor allemaal in hun dure, snelle auto's en reden ze weg om andere, minder technische meisjes op te pikken voor een avondje uit, en ging ik gewoon naar huis, naar het kleine nieuwbouwflatje dat ik had gehoord omdat het vlak bij het vliegveld was en niet te duur, geen andere reden. Het was gewoon een plek om te slapen, tussen twee diensten door.

Ik ging met wat technici uit en dat was prima, maar toen ik eenmaal klaar was met de opleiding en aan het werk ging, tja, toen was ik gewoon de hele tijd weg. Eigenlijk was ik iets te braaf voor de mensen die gewend waren dat iedereen de hele tijd weg was, maar iets te exotisch voor de rest. Mannen waren bijvoorbeeld ofwel een beetje geïntimideerd door mijn baan en dan zeiden ze er nooit iets over, terwijl ze wel de hele tijd vertelden hoe goed ze waren in het repareren van auto's, of ze vroegen van alles over crashes en angstaanjagende dingen die mij of de mensen die ik kende tot voor heel kort nog nooit waren overkomen, want ze zijn echt heel zeldzaam. Of ze deden een beetje alsof ze medelijden met me hadden en vroegen dan of het niet ontzettend saai was, waarbij ze de omstandigheden tijdens hun slechte reiservaringen vermengden met mijn fantastische baan.

Ik wist nooit hoe ik het precies moest uitleggen, dat gevoel dat je net, nét op het punt staat om met zo'n enorme kist van het aardoppervlak op te stijgen, die ene seconde waarin het rollen over de grond, aan de aarde gebonden, overgaat in opstijgen, opstijgen en dan ineens bevrijd worden van de ketenen van de zwaartekracht; om omhoog te scheren door de wolken en erdoorheen te breken, zelfs op de meest grijze, sombere dagen. Je laat al die arme forenzen ver onder je, als kleine kevertjes in een eindeloze file in de regen, terwijl jij de koningsroute neemt, waar de blauwe hemel zich voor je uitstrekt – de curve daarachter donkerder en helemaal van jou, alsof het speciaal voor je is klaargelegd, de wolken zachte kussens die je in het voorbijgaan kunt toezwaaien – en

zelfs de bergen met hun besneeuwde toppen terugdeinzen voor jouw oppermacht.

Wat mijn manier is om te zeggen dat ik normaal gesproken echt heel veel van mijn werk houd. Vroeger wel tenminste.

Maar wat relaties betreft zal ik niet liegen: het blijft een dilemma. Voor mij wel, althans. Sommige piloten lossen het op door mannen of vrouwen te hebben in allerlei drukke luchtverkeersknooppunten over de hele wereld, maar ik heb tot mijn grote schrik gemerkt dat ik, ondanks het feit dat ik een millennial ben, gewoon niet geschikt ben voor dat soort dingen, hoewel het in theorie natuurlijk helemaal prima is. Niet veel mensen die op school zoveel wiskunde en techniek in hun vakkenpakket hadden als ik zijn cool. Mijn moeder zegt dat het kwam doordat ik een drukbezette carrièrevrouw was. Maar ze is mijn moeder, die serieus woorden als ‘carrièrevrouw’ gebruikt.

Hoe dan ook. Mijn telefoon ging meteen nadat ik dat gesprek met personeelszaken had gehad, toen ik in de rij voor de koffie stond. Ik moest echt koffie hebben. Of misschien gewoon iets warmes en troostends om vast te houden.

‘Hoe ging je gesprek?’

‘Opa! Goed, hoor!’

‘Tuurlijk,’ zei hij tevreden. ‘Mooi zo, meisje.’

‘Ik moet alleen nog even wachten tot ze het incidentdossier afsluiten en dan kan ik weer de lucht in...’

‘Maar je mag alweer vliegen?’

‘Ik moet nog door een paar hoepeltjes springen, maar... volgens mij komt het wel goed.’

Mijn stem bibberde niet. Absoluut niet.

‘Dus,’ zei hij vergenoegd, ‘je hebt wat tijd vrij.’

‘Opa...’ zei ik streng.

Hij had de hoop dat ik naar het noorden zou komen nooit opgegeven. Het maakte niet uit hoe vaak ik riep dat ik niet per se een slecht mens was omdat ik de vrieskou inruilde voor vluchten door heel Europa, waar kledingwinkels geen projectjes van gescheiden vrouwen waren die trots ‘boetieks’ genoemd werden, waar het

nieuwste van het nieuwste op het gebied van beige twinsets te bewonderen was op royaal geproportioneerde paspoppen en waar ze op woensdagen nog steeds vroeg dichtgingen. Dat een leven van eindeloze brunches en tripjes naar zonnige landen me iets leek waarnaar ik waarschijnlijk gewoon moest streven (het stond in elk geval hoog op het lijstje van al mijn pilotenvrienden) en zou hij ook geen zwembad willen als hij de kans kreeg?

‘Wat moe’k met een zwembad?’ vroeg hij oprecht verbijsterd. ‘Ik heb de zee pal voor de deur, meiske. Letterlijk voor de deur.’

‘Je zou wat vaker de beschaafde wereld in moeten,’ zei ik. ‘Echt. Misschien bevalt het wel.’

‘Daar ben ’k wel ’s geweest,’ zei hij. ‘Het stinkt ’r behoorlijk.’

‘Mensen willen graag een wc in hun vliegtuig, opa, dat is doodnormaal.’

De Twin Otter had geen wc. De vluchten duurden nooit langer dan een uur, dus je moest het maar gewoon ophouden.

‘Dat is walgelijk.’

Daar kon ik hem niet eens ongelijk in geven, vooral als je sommige vrijgezellenfeestgangers zag die we op zondagochtenden terug naar huis brachten, bekaft en bijzonder onaangenaam.

‘Kom deze kant op,’ zei hij. ‘Kom op. De narcissen staan in bloei.’

‘Hier ook.’

‘En iedereen wil weten hoe ’t met je is.’

‘Ja, dat is nou net het probleem! “Ooooo, kleine Morag is zo verlegen!” “Ooo aye, kleine Morag met dat oerwoud op d’r kop!” “Ooo, Morag, weet je nog die keer dat je in je broekje plaste bij de Mercat Cross?”’

‘Dat was best grappig.’

‘Helemaal niet grappig! Jamie had een ringslang geadopteerd en die in mijn kraag gegooid.’ Ik rilde.

‘Ach, wat kan hij d’r nou aan doen dat jij niet van dieren houdt?’

‘Ik heb niet per se iets tegen dieren, ik hou alleen meer van nuttige dingen. Zoals vliegtuigen. En restaurants, en beschaving, en wegen die ergens naartoe gaan en niet midden in een weiland doodlopen.’

‘Aye, je leidt nu ’n luxe leventje, Morag.’

‘Hou op.’

‘Je bent vergeten waar je vandaan komt.’

‘Helemaal niet!’ zei ik, niet voor het eerst en vast ook niet voor het laatst. ‘Ik heb alleen... een grotere, wijdere wereld gevonden.’

‘Eentje die stinkt.’

‘Opa!’

Zijn stem werd zachter. ‘Maar Morag, weet je echt zeker... weet je zeker dat je helemaal van de schrik bekomen bent?’

Net op dat moment keek ik op, in het steriele gebouw van de luchtvaartmaatschappij. De man van personeelszaken met wie ik net had gepraat was ook in de rij voor de koffie komen staan. Beetje raar, want ik kon me nooit goed voorstellen wat die lui deden als je niet met ze in zo’n kamertje zat, met geruststellende verfinten op de muren. Een beetje alsof je als kind een leraar ziet, buiten school. Lunchen leek net iets te normaal, net als kiezen tussen een broodje kipfilet of een salade. Ik zag dat hij de salade nam.

Ik dacht dat hij me niet zou herkennen, maar hij keek op en herkende me wel degelijk. Ik merkte dat ik begon te twijfelen over de muffin die ik wilde. Misschien zou een muffin in plaats van een verstandige salade me zielig laten lijken, suikerverslaafd en emotioneel onstabiel. Misschien moest ik cafeïnevrij bestellen. Of misschien zou dat juist neurotisch overkomen.

Opa’s stem dreunde nog steeds uit mijn telefoon. ‘Want toen het mij overkwam, lag ik totaal in puin!’

‘Maar jij kreeg een stealthbommenwerper voor je kiezen,’ wierp ik tegen, want ik kende dat oude verhaal van a tot z. ‘Jij was het kleintje. Wij waren de grote jongens.’

Ik probeerde zachtjes te praten, maar de man van personeelszaken was een eindje opgeschoven in de rij en moest het wel horen.

‘Niemand is een grote jongen op negenduizend meter,’ zei opa. ‘Daarboven zijn we allemaal piepklein in de ogen van God.’

‘Ik ben honderd procent in orde,’ zei ik met een stem die in mijn eigen oren ineens volstrekt niet overtuigend overkwam. ‘Al mijn vele vrienden en mijn gelukkige, superaangepaste sociale

omgeving vinden dat ik helemaal oké ben... eh, een vers sapje, alstublieft.'

'Dat wordt dan vier negenenveertig.'

'Vier negenenveertig? Voor een glaasje sap?!'

Mijn grootvader was nog steeds verbijsterd toen we afscheid namen.

Ik borg mijn telefoon op en besepte ineens dat de volgende in de koffierij was afgehaakt en dat alleen de man van personeelszaken en ik er nog stonden.

'Eh, ga maar voor,' zei ik ongemakkelijk, terwijl ik mijn telefoon weer in mijn tas probeerde te krijgen.

'WORTEL-GEMBERSAP!' schreeuwde het meisje achter de balie.

'Nee, ga je gang,' zei hij, wijzend op de balie. Ik glimlachte en voelde me ongewoon zenuwachtig. Ik word niet zenuwachtig van een A380 van vijfhonderd ton die ik de lucht in moet zien te krijgen. Van personeelszaken wel een beetje.

'Ik haal gewoon even mijn, eh, sapje. Doodgewoon sapje,' zei ik, alsof ik mijn handelingen moest verantwoorden in een rechtszaal. Ik zwoer dat ik nooit van mijn leven meer koffie zou halen op de afdeling personeelszaken.

Hij glimlachte alsof hij niet wist wat hij met mijn opmerking aanmoest. Hij had donkerblond haar en een blauw overhemd met stropdas; hij zag eruit als een redelijk coole leraar. Waarschijnlijk had hij een leuke vrouw en 2,4 kinderen thuis, en coachte hij het voetbalteam van de kids en had hij zo'n perfect georganiseerd leven. Ik bedacht hoe vriendelijk zijn stem had geklonken, bijna een beetje aantrekkelijk zelfs. Doe normaal, Morag, zei ik tegen mezelf. Het was allemaal al ingewikkeld genoeg.

'Hé, hallo!' zei de stem achter de balie tegen de man van personeelszaken. 'Geen broodje bacon vandaag?'

Ik wierp hem een ietwat verbaasde blik toe. Hij begon te blozen.

'Eh, nee bedankt.'

'En je Twix dan?'

'Ik... eh, hoeft geen Twix.'

'Maar je neemt altijd een Twix!'

‘Ik, eh... Alleen een salade, alsjeblieft.’

Hij pinde en ik maakte me uit de voeten met mijn sapje. Ik voelde me gek genoeg een stuk beter.

Er moest van alles afgevinkt worden – de gezagvoerder wiens copiloot ik was geweest moest er ook doorheen – en twee dagen later zat ik weer in dat kleurloze hokje met de kamerplant en zette me schrap. Ik begreep het proces: ze stelden steeds een beetje dezelfde vragen om te checken of je ze naar waarheid beantwoordde en daarnaast controleerden ze de vluchtgegevens en het toestel.

De donkerblonde man glimlachte toen ik binnenkwam. Hij zat achter zijn bureau, ik moest op een stoel plaatsnemen.

‘Dag, mevrouw MacIntyre.’

‘Dag, eh...’

Hij had zich tijdens een eerder gesprek voorgesteld; hij had een rare naam, maar die was ik alweer vergeten.

‘Hayden. Hayden Telford.’

Dat was het. Een beetje een meisjesnaam, maar best mooi.

‘Sorry,’ zei ik, en ik merkte dat ik een beetje bloosde. ‘Normaal gesproken heb ik een heel goed geheugen voor details! Hoort bij mijn werk, hè.’

Hij had geen trouwring om, zag ik. Misschien deed hij die op het werk af. Morag, zei ik streng tegen mezelf. Doe niet zo stom.

‘Geeft niet,’ zei hij met die vriendelijke stem van hem. Er zat vaag iets van een accent in dat ik niet kon plaatsen. Ik schudde mezelf door elkaar. Deze gesprekken waren zo belangrijk. Welk vinkje het ook was dat hij in zijn computer moest zetten, het moest vandaag gebeuren.

‘Dus, eh, ben je al lang psycholoog?’ flapte ik er ondanks mezelf uit.

Hij keek op en glimlachte me vriendelijk toe. ‘Nee, nee, mijn vakgebied is human resources.’

‘O, dus je bent geen dokter of zoiets?’

Hij keek me aan. ‘Nee, ik ben geen dokter.’ Hij glimlachte bemoedigend.

‘Niet dat het wat uitmaakt,’ zei ik snel.

Dit werd steeds erger.

‘Nee, waarom zou het ook?’

‘Nee, inderdaad,’ zei ik. Hij keek me verwonderd aan en ik kon hem totaal niet peilen. O god, misschien dacht hij wel dat ik knetter was.

Ik deed er verder maar het zwijgen toe.

‘Oké!’ zei hij. Toen rolde hij zijn stoel iets dichter naar mij toe. ‘Eh, Morag, het is niet erg om zenuwachtig te zijn,’ zei hij. ‘Ik begrijp het wel. Ik heb constant te maken met piloten en copiloten in jouw situatie. Als je denkt dat je therapie nodig hebt, kan ik je doorverwijzen, dat is alles.’

‘Nee, ik voel me prima,’ zei ik snel.

‘Ik doe gewoon mijn werk. Het gaat er maar om dat we allemaal veilig de lucht in kunnen. Oké?’

Er zat iets heel geruststellends in zijn stem. Ik kon het niet helpen. Ik mocht hem wel.

Hij bleef een paar tellen stil. ‘Maar ik vind het wel leuk dat je dacht dat ik een dokter ben. Misschien moet ik dat op mijn deur zetten. Klinkt toch interessanter dan kantoormannetje van personeelszaken.’

‘Jouw werk lijkt me heel interessant,’ zei ik.

‘Nou, niet zo spannend als vliegen,’ zei hij. Hij verdween weer achter zijn bureau en klikte iets aan op zijn computer. ‘Oké. Sorry dat ik dit moet doen, maar... Kun je het verhaal nog eens vertellen?’

Ik had gehoopt dat het zou helpen om er nog een keer doorheen te gaan, maar nee. Het was het verschrikkelijke verlies. De schok om dat vlak voor je ogen te zien gebeuren.

‘Heb je ook maar een moment gearzeld om de gezagvoerder te vertellen wat er gaande was?’

‘Nee.’

STIJGEN! STIJGEN! STIJGEN! STIJGEN!

‘Geen zorgen dat hij niet naar je zou luisteren? Is er iets wat je achteraf gezien anders gedaan zou hebben?’

‘Nee.’

Het stipje op de radar. Weg.

Blijf bij de les, Morag. Hij is geen dokter, maar waarschijnlijk heeft hij veel meer macht. Eén muisklik en het kan helemaal de verkeerde...

‘We hebben het protocol gevolgd,’ zei ik, waarbij ik mijn stem zo vlak als die van een robot hield. Ik ging langzamer praten. De bittere ervaring had me geleerd dat mensen – en als ik mensen zeg, bedoel ik eigenlijk mannelijke passagiers die het hilarisch vinden om een vrouwelijke piloot te hebben – er rustiger van werden. ‘Wat er met dat vliegtuigje is gebeurd was natuurlijk niet fijn. Ik wou dat ze hun vluchtplan hadden aangemeld. Ik wou dat het anders was gegaan.’

Ik wou dat ik ’s nachts kon slapen.

Hayden knikte.

‘Oké. Bedankt, mevrouw...’

‘Zeg maar Morag, hoor,’ zei ik op geforceerd zelfverzekerde toon.

Hij liet zijn muis los en glimlachte bemoedigend. Hij had een prettige glimlach; zijn hoektanden stonden een tikje scheef, wat hem een soort jongensachtige charme gaf.

‘Oké,’ zei hij. ‘Eerlijk gezegd denk ik niet dat je je ergens zorgen over hoeft te maken.’

‘Ik maak me ook geen zorgen,’ loog ik.

‘En wat is het plan? Wil je opschuiven naar de linkerstoel?’

Dat was het geijkte carrièrepad: copiloot, dan gezagvoerder op korte vluchten, dan copiloot op lange vluchten. Dat was in elk geval het standaarddoel. Sommige piloten trokken dat niet, zoals opa bijvoorbeeld. Die hield van opstijgen en landen (de spannendste gedeelten van elke vlucht) en ’s avonds weer lekker in zijn eigen bed slapen. Hij zei altijd dat hij er geen trek in had om jaren van zijn leven te besteden aan vliegen boven Siberië of de Sahara.

Maar ik had erover nagedacht en er was een slechte, verrader-

lijke gedachte bij me opgekomen. Iets wat ik aan niemand kon vertellen.

Als ik lange vluchten ging maken, nou ja, dan kon ik eeuwig copiloot blijven. Een beetje tijdrekken. Of in elk geval zoveel als ik nodig had. Ik kon op lange vluchten zelfs de derde stoel innemen. Ik zou nauwelijks hoeven te vliegen, alleen in de simulator. Wel zo veilig. En de prachtige, vlammeende zonsondergangen in de Sahara waren ook een schouwspel op zich. Niemand zou me ooit kunnen verwijten dat ik bang was als ik toch telkens een treetje hogerop kwam op de manier die bij mijn beroep paste. Gewoon tot ik beter werd. Want ik zou toch echt wel beter worden?

Het was een waardeloos plan, maar op dit moment wist ik niets beters te verzinnen.

Ik probeerde mijn toon luchtig te houden. ‘Eigenlijk lijkt het me wel wat om wat uren te maken op de lange vluchten. Een paar lange diensten op wat van die mooie nieuwe kisten.’

‘Ah, op naar Dubai?’

De standaardgrap was hoeveel piloten daarnaartoe verhuisden. Nul belasting, veel zon en pal in het centrum van de wereld. Het was natuurlijk een andere luchtvaartmaatschappij, maar ik zou me kunnen opwerken. Ik haalde nonchalant mijn schouders op. ‘Wie weet,’ zei ik.

‘Je zoekt het hogerop,’ zei hij vol bewondering, en het verbaasde me dat mijn truc had gewerkt. Alles wat voor mij zo doorzichtig was, mijn angst en mijn pijn, kon zo makkelijk verborgen worden, zelfs voor een professional.

Ik probeerde me niet schuldig te voelen. Dat mislukte.

‘Dat is het plan,’ zei ik zelfverzekerd. ‘Dit achter me laten.’

‘Of onder je,’ zei hij. Toen kromp hij ineen. ‘Sorry. Dat was typisch zo’n oubollige papagrap.’

‘Ha, je ziet er ook uit als een papa,’ zei ik.

Hij fronste ‘O, ja? Terwijl ik dat niet ben...’

We merkten allebei ineens dat het gesprek op het persoonlijke vlak was beland. Hij keek snel op de klok.

‘Nou, wederom bedankt voor...’

Ik sprong op en hij ging ook staan, wat ik niet had verwacht. Hij stak zijn arm uit en schudde mijn hand. Hij hield hem maar één seconde vast, dacht ik. Nee. Ik was emotioneel niet helemaal in orde. Dat was wel duidelijk.

‘Nou, dit was waarschijnlijk de laatste keer dat ik je zag,’ zei hij. ‘Hopelijk wel!’ zei ik stom genoeg.

Hij trok zijn hand terug. Ik voelde mijn wangen weer rood worden.

‘Ik wens je het allerbeste, Morag,’ zei hij, en ik dacht: jemig.

‘Oké, dag!’ was het enige wat ik eruit kreeg.

‘Vlieg ze!’ zei hij, waarna hij weer zichtbaar in elkaar kromp, alsof hij iets heel stoms had gezegd. Als hij eens wist hoe stom het was in mijn situatie.